

Eşler arasında zulüm ve haksızlık sayılan davranışlar

“Eşler arasında zulüm ve haksızlık sayılan davranışlar nelerdir?”

Birlikte bir ömür yaşayan ve bir ömür bir yastığı paylaşan nikâhlı dostlar arasında bazen sürtüşme de olur, tartışma da olur, çekişme de olur, tatsızlık da olur. Keşke hiç olmasa!... Ama kabul etmeliyiz ki, Cennette yaşamıyoruz, melek de değiliz. İmtihan dünyasında yaşıyoruz ve şeytan böyle nikâhlı beraberlikler arasına çok girer. Ve hiç durmadan nifak verir, huzursuzluk kaynağı olur, geçimsizlik verir, tartışmalarda haddi aşan sözler için tahrik eder, isyan ve zulüm çıkartır. Sonra da döner, yıkılan aile yuvasına, perişan olan çocuklara, toplumun zedelenen çekirdeğine kahkahalarla güler. Ortada biz kalırız.

Bunun için eşler arasında nelerin zulüm ve haksızlık unsuru taşıdığını bilmemizde yarar var:

1- Eşimizi günahsız, hatasız ve kusursuz saymamız, hataların başını teşkil eder. Bu yaklaşımımız, bir hatasını gördüğümüzde eşimizi affetmeyeceğimiz ve derhal cezalandıracağımız anlamını taşır. Bu ise birçok zulümleri beraberinde getirir. Oysa eşimiz insandır ve beşerdir. Hata yaptığında affedilmeye liyakati vardır. Öyleyse, hangi kusur olursa olsun, eşlerin birbirlerini affetmemesi ve cezalandırması zulümdür. İster kınama cezası olsun, ister boşama cezası olsun, ister cinayete bitecek bir ceza anlayışı olsun; hepsi de, hafif veya ağır, değişik oranlarda da olsa zulüm hüviyetini taşır.

O halde ister kadın olalım, ister erkek olalım; eşimiz hangi tür kusuru işlemiş olursa olsun; kınamakla bile değil, şefkat ve af ile muamele etmeliyiz. Aksi davranışımız, aksi yönde sözümüz ve aksi tavrımız zulüm olur.

Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm, sevgili eşi Hazret-i Âişe radiyallahü anhâ hakkında bir ay boyunca iftira dinlemiş ve konuyla ilgili gerçeği açıklayan bir vahiy de gelmemişken, münafıklar Hazret-i Âişe'nin (ra) günah işlediği yolunda ortalığı fitne ve fesat ile karıştırırken, işin gerçek yüzünü Allah'a bırakarak Hazret-i Âişe'ye (ra) şöyle buyurmuştu:

“Ey Aişe, senin hakkında bana şöyle şöyle sözler ulaştı. Eğer bu dedikodulardan

temiz isen Allah seni vahiyle temize çıkaracaktır. Şayet bir günah işledi isen Allah Teâlâ'ya tevbe et. Zira kul bir günah işler, sonra da günahını itirafla tevbe ederse, Allah Teâlâ tevbesini kabul ve affeder." 1

2- Eşlerin; söylentilere kapılarak veya zanna aldanarak birbirlerini asılsız iftira ve ithamlarla karalamaları, buna karşılık birbirlerine söz ve savunma hakkı vermemeleri zulümdür, haksızlıktır. İslâm hukukunda iftiracıdan delil istenir; getiremez ise, kendisine "kazf", yani "suçsuzla iftira atma" cezası tatbik edilir.

3- Kocanın üç boşama hakkını birden ve öfkeyle kullanması zulümdür. Kadının, kocasını terk edip gitmesi zulümdür. Barış yollarını kapamak, barışmaya karşı direnmek, birbirine kırıcı ve kaba sözler sarf etmek, birbirinin onur ve kişiliğini küçük düşürücü davranışlarda bulunmak, birbiri aleyhine dedikodulara meydan vermek ve lâf üretilmesine izin vermek zulümdür.

Eğer boşanma olacaksa; anlaşarak, tatlılıkla, saygıyla, medenî biçimde, kırıcı olmadan, mahkeme yoluyla ve "bir" boşanma hakkını (bir talak) kullanacak biçimde olmalıdır. Diğer iki talak birden kullanmamalıdır.

Ubâde bin Sâmite (ra) diyor ki: "Benim dedem karısını bin talakla boşadı. Bunun üzerine Hazret-i Peygamber'e (asm) geldim ve durumu anlattım. Peygamber Efendimiz (asm): 'Senin deden Allah'tan korkmadı mı? Ancak üç talak kendisindedir. Dokuz yüz doksan yedi talak ise haddini aşmışlık ve zulümdür' buyurdu."2

4- Karı ve kocanın birbirlerinin ihtiyacı olan sevgi ve saygıyı birbirlerine karşı göstermemeleri, birbirlerine ilgisiz, sevgisiz, saygısız ve sabırsız davranmaları zulümdür. Cenâb-ı Hak şöyle buyurur: "Kadınlarla güzellikle geçinin. Eğer onlardan hoşlanmayacak olsanız bile, sabredin. Olur ki, sizin hoşunuza gitmeyen bir şeyde Allah pek çok hayır yaratır." 3

5- Kocanın karısını veya kadının kocasını dövmesi zulümdür. Peygamber Efendimiz (asm), "Dövenleriniz hayırlılarınız değildir" 4 buyurmuştur.

6- Eşlerin; birbirlerinin hatâ ve eksikliklerini, ayıp ve kusurlarını dışarıda anlatmaları, birbirlerinin sırlarını başkalarına yaymaları veya birbirlerine karşı bir tehdit unsuru olarak kullanmaları zulümdür. Peygamber Efendimiz (asm) buyurdu ki: "Kıyâmet günü insanların Allah katında derecesi en aşağı olanı, karısının sırrını yayan erkektir." 5

7- Hastalık gibi mücbir bir sebep yokken, birbirlerinin cinsel istek ve arzularına karşı ilgisiz kalmaları, birbirlerini fazla şehvetli oluşundan dolayı kınamaları, sırf cezâ

olsun diye birbirlerinin cinsî arzûlarına cevap vermemeleri zulümdür, haksızlıktır. Çünkü bu davranış yekdiğerini haramın ve sefâhetin kucağına atabilir. Bu da Allah'ın gazabına sebep olur.

Karı ve koca ne kadar tartışma ve sürtüşme yaşıyor da olsalar, birbirlerinin cinsel isteklerine karşı anlayışlı ve saygılı davranmalılar, birbirlerini bu konuda cezâlandırmamalıdır.

Ebû Zerr (ra) anlatmıştır: Ashab-ı Kiram bir gün:

“Mal sahipleri sevapta çok ileri gittiler. Bizim gibi onlar da namaz kılıyorlar. Bizim gibi onlar da oruç tutuyorlar. Mallarının fazlasından sadaka da veriyorlar” demişlerdi.

Allah Resûlü (asm) buyurdu ki:

“Allah sizin için tasadduk edebileceğiniz bir şey kılmadı mı? Her tesbihte bir sadaka sevabı vardır. Her tekbirde bir sadaka sevabı vardır. Allah'a her hamd edişte bir sadaka sevabı vardır. Her tevhid kelimesini söyleyişinizde bir sadaka sevabı vardır. İyiliği emretmekte bir sadaka sevabı vardır. Kötülükten alıkoymakta bir sadaka sevabı vardır. Sizden birinin, karısı ile cinsel ilişkisinde bile sadaka sevabı vardır.”

Ashab-ı Kiram (ra) bu son cümle üzerine sordular:

“Yâ Resûlallah! Biz hem nefsânî arzûmuzu yerine getireceğiz, hem de onun için sevap mı alacağız?”

Resûl-i Kibriyâ Efendimiz (asm):

“Eğer onu (kocasını veya karısını) harama terk etse idi, onun üzerine günah yükü vurulacak mıydı? Ne dersiniz? İşte bunun gibi, onu helâliyle tatmin edince de, bu ona sevap kazandırır” buyurdu.⁶

Zulüm bir kul hakkıdır. Zulüm söz konusu olunca şu hadis-i şerifi de hatırlamamızda yarar var:

Peygamber Efendimiz (asm) buyurmuştur ki: “Kul ile Cennet arasında yedi sarp yokuş vardır. Bunların en kolay geçileni ölümdür. En zor olanı ise, zulme uğrayan kişinin zâlimin yakasına yapıştığı günde, hesap vermek için Allah'ın huzurunda dikilmektir.”⁷

Hayatı birlikte yaşayan eşlerin ne olur ne olmaz, her türlü kul hakkına karşı

birbirinin gönlünü zaman zaman almaları ve birbirlerinden helâllik istemeleri mü'mine yakışan davranışlardandır. Bazen bir küçük hediye, bazen bir gül, maddî değeri küçük olsa da, "gönül alma ve helâllik alma" açısından değerlendirdiğimizde değeri büyüktür. Bunu ihmal etmemelidir.

Dipnotlar:

- 1- Müslim, Tevbe 56, (2770); Tirmizî, Tefsir, (3179); Nesâî, Tahâret 194, (1, 163-164);
- 2- M. Mezâhib fi'l-Fıkıh, 81.
- 3- Nisâ Sûresi: 19.
- 4- İbn-i Mâce, Nikâh, 51; Nesâî, nikâh, 51.
- 5- Müslim, Nikâh, 21.
- 6- Riyâzü's- Sâlihîn, 120.
- 7- Câmiü's-Sağîr, 1722.